

19 jan. 1950.

Herr res. kap. Alex Johnson,

Hamar.

100015

Deres brev har jeg med takk mottatt, og jeg vil gjerne få meddele at jeg heller ser at det onskrevne rykte blir avlivet enn bevist. Det føles ikke som noen vinning å miste tilliden til kirken likesålett som til samfundet og menneskene i sin almindelighet.

Jeg vil gjerne forsøke om det skulle være mulig å finne frem til en eller anden kilde til ryktet, men det vil nok ha sine vanskeligheter. Det sirkulerer så mange lignende fortellinger.

Fakta interesserer meg mere enn fortellinger, og det gleder meg derfor å erfare av Deres brev, at De personlig ikke har hatt noe med likvideringene å gjøre. Jeg har forøvrig aldrig hørt Deres navn nevne i denne forbindelse og jeg hadde ikke kjennskap til at De har deltatt i hjemmefrontens ledelse.

men når det er tilfelde, kan jeg ikke tilbakeholde et spørsmål om De der som prest gjorde noe positivt for å hindre disse likvideringer? Og hvad gjorde kirken som sådan for å hindre dem?

Noe som har gjort et utslettelig inntrykk på meg er et intervju kort tid efter kapitulasjonen som dansk politiken hadde med domprost Hygen, hvor domprosten uttalte: "QUISLING MA DØ", hvilket avisen utnyttet til en fet overskrift over flere spalter. Hvad hadde domprosten med å uttale seg offentlig om det til en avis på det tidspunkt? Viser det ikke den herskonde ånd innen den norske kirke? Efter alt som har hendt er vel kirken og prestene i denne sak neppe de rette til å opptre som den høyere morals voktere overfor andre.

Hvis De får ubehagelig fornste brev fra tidligere medlemmer av N. S., har nokk dette sin grunn i den uforsonlige holdning som De har vist i praksis gjennom Deres avisartikler, og som ikke utviskes ved billige talemater.

Tenk litt på hvad vi på den "gale" side har måttet gjennomgå. Først isfront med spyting, baktalelser og sladder. Siden blev vi fengslet og dømt som forrædere, hvilket er den styggeste beskyldning som mennesker kan rette mot mennesker. Vi blev registrert som forbrytere, offentlig hanet, ydmyket, arekrenket og forfulgt med alle et flertalls til rådighet stående midler inklusive sprogets samtlige skjeldsord - alt forsterket ved gjenntagelsen hemdelighet.

Overlast kan glemmes, men slike dødelige arekrennelser glemmes ikke. De vil huskes og komme til å virke gjennom generasjoner hvis det ikke gis full og uforbeholden oppreisning.

Når De i Deres brev hevder: "Men saken, kampen mot N. S. og tyskerne var ikke desto mindre rett og nødvendig", så er jeg delvis enig men også meget uenig. Ingen har hittil bestridt retten til å bekjempe tyskerne og N. S. Men maten det blev gjort på var alt andet enn rett. Den var imidlertid uten enhver innflytelse på det endelige resultat, og har gjort stor nasjonal skade både kristelig, moralsk og materielt og har bragt megen unødig sorg og elendighet.

De som begynner en underjordisk franktirerkrig utenfor vedtatt internasjonal rett må være klar over at de dermed automatisk utløser motterror og represalier fra besetningsmakten likegyldig hvem denne måtte være.

Er dere så ganske sikre på "saken"? Ikke motivet, det har ingen tvilt på, men saken - fedrelandets søk? Når det gjelder fedrelandet kommer det vel ikke iførste rekke an på dagen idag, imorgen eller det neste år, men ene og alene på fremtiden. Hvad vil det bli igjen av saken hvis fedrelandet skulle bli utslettet i nær fremtid som følge av den politik dere har ment å burde delta i? Alle innrømmer jo at Norge nå befinner seg i en langt forligere stilling enn under den tyske okkupasjon, hvilket vi som er dømt som landssvikere forutså og forutsa. Det vil være en dårlig trøst kanskje å måtte si med kvakkvalveren: "han døde, det er sant, men feberen ham forlot."

Derfor håper jeg for min del oppriktig at det tilslutt trots alt vil vise seg at dere hadde rett i den politiske hovedsak, for hvis det, slik som den internasjonale situasjon er blitt nå etter at Tyskland er knust, skulle komme til å vise seg at vi hadde rett, så vil det uigjenkaldelig være forbi med oss alle både "gode nordmenn" og "landssvikere".

Hvad skal det da tjene til å fortsette dette såkalte rettsoppgjør, som ikke har noe med objektiv rett å gjøre, og som ikke har hatt anden virkning enn å ødelegge og utgype splittelsen? Er det nasjonal holdning i en tid som denne?

Cicero har sagt: TI ER STOR EN KVALIFIKASJON TIL FEDRELANDSØK AT VI MÅLER DEN IKKE ETTER VÅRE FØLELSER MEN ETTER DET: FALLEN, og på Norges første overordentlige storting i september 1814 blev det sagt: VI MÅ IKKE LA OSS LEDE AV VÅRE OPPBAUENDE FØLELSER, MEN PÅTTE VÅRE BEHJUPNINGER UDELUKKENDE UNDER HVER YMTTELSE TIL HVAD DEN TIDEN TIL FEDRELANDETS SØKEL VIL I DEN SITUASJON HVORI VI BEFINNER OSS.

Og tilslutt en liten historie. En vinterdag sat en forstmann oppe i Nordmarka og spiste nisten sin. Da kom en fremmet fuglehund løpende bort til ham. Han forstod at den ville ham noe. Han fulgte med den og kom fram til et lite stup hvor en skiløper hang utfor med hodet ned og skiene ubehjelpelig i bekk. Under sat en schæferhund og vokter sin herre. Den røk på forstmannen da han nærmet seg for å redde, så han måtte slå den ned før han kunne komme til. Begge disse hunder elsket sin herre. Men schæferen tenkte ikke lenger enn den hadde lært. Fuglehunden derimot tenkte lenger enn den hadde lært, og det var den som reddet sin herre.

NORGE HADDER FRANKTIRERKRIG MED DETTE HED ONSK TILHINNESE"-
KALDEN. VI, OG DET ER EN I U-EN VI OG SCHÆFERHUNDEN HAD
VANT DEN ANDRE HATT.

M. H. (20/1)